Gemeente Amsterdam

Retouradres: Postbus 94652, 1090 GR Amsterdam

Gemeente Amsterdam

Commissie Persoonsgegevens

Aan de directeur Basisinformatie, mevrouw I. Hensen
en de heer 5.5.1, 2, e, manager IVE Dienstverlening & Informatie
C.c. Stedelijk Directeur Dienstverlening & Informatie, de heer M. Crooymans
C.c. de CIO, de heer J. Flippo,
C.c. de heer 5.5.1, 2, e (IVE Dienstverlening & Informatie)

Datum	1 juni 2017
Ons kenmerk	U17044/rectificatie
Behandeld door	Mw. 5.1, 2, e
Doorkiesnummer	5.1, 2, e
Faxnummer	nvt
E-mail	5.1, 2, e @amsterdam.nl
Bijlage	1
Onderwerp	Advies Commissie Persoonsgegevens Amsterdam over de publicatie van panoramabeelden

Geachte mevrouw Hensen en heer 5.1, 2, e ,

Op de vergadering van de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam (CPA) van 20 april 2017 waren namens u aanwezig de heer R. 5.1, 2, e en de heer J. Riemens van Basisinformatie en de heer mr. 5.5.1, 2, e, privacy coördinator Dienstverlening & Informatie.

Bij het agendapunt "Publicatie panoramabeelden " is het volgende besproken.

U hebt betoogd dat de gemeente Amsterdam een eigen camera heeft waarmee panoramabeelden van de openbare ruimte gemaakt kunnen worden. Daarbij wordt gebruikt gemaakt van een auto.

Wet bescherming persoonsgegevens toepasselijk
Allereerst is het van belang om vast te stellen dat als personen op de beelden herkenbaar in beeld zijn of als de beelden te herleiden zijn tot personen het hierbij gaat om het verwerken van persoonsgegevens in de zin van artikel 1 Wet bescherming persoonsgegevens. Daarmee is de privacywetgeving van toepassing op dit gegevensverwerkingsproces: te weten: de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en vanaf 25 mei 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Het is van belang om het gegevensverwerkingsproces voor de camerabeelden aan deze wetgeving te toetsen. De CPA bespreekt een aantal vuistregels.

De CPA wijst er op dat van belang is te bepalen wie de verantwoordelijke is, zowel bestuurlijk als ambtelijk, voor de gegevensverwerking. Eveneens dient vooraf te worden bepaald wat precies de doeleinden zijn voor het maken van de panoramabeelden en of er daarmee (niet on)verenigbare nevendoeleinden zijn.

Vervolgens zal moeten worden vastgesteld welke concrete publiekrechtelijke taken in de zin van artikel 8 onder e Wbp aanleiding zijn om deze panoramabeelden te maken en of het voor deze taken ook noodzakelijk is om dit te doen. De mogelijke inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokken personen moet tegen deze belangen worden gewogen.

Zorg kortom voor een afwegingskader met toetsingscriteria voor de inzet van de gemeentelijke camera voor het maken van de panoramabeelden. In een afwegingskader wordt omschreven in welke situaties het proportioneel is om panoramabeelden te maken en op welke wijze en met gebruikmaking van welke technieken dit dan gebeurt en welke situaties moeten worden vermeden.

Onherkenbaar maken
De CPA overweegt daarbij dat het uitgangspunt moet zijn dat personen niet herkenbaar in beeld zijn, en mocht dat toch het geval zijn dat het vaste werkwijze is dat deze beelden worden geblurd, dat wil zeggen dat personen door software toepassingen onherkenbaar gemaakt worden en dat dit proces niet terug te draaien is.

Hetzelfde geldt voor andere beelden die tot personen te herleiden zijn, zoals beelden waarop kentekens te zien zijn van voertuigen.

Het is goed dat u daarnaast een proces inricht voor het doen van een melding middels een terugmeldvoorziening, indien de beelden toch tot personen te herleiden zijn ondanks dat alle genoemde maatregelen zijn getroffen. In dat geval kunnen betrokkenen verzoeken om binnen twee werkdagen het panoramabeeld aan te passen zodat zij niet meer herkenbaar zijn. Daarvoor is het essentieel dat zij weten waar zij dit verzoek kunnen indienen en tot wie zij zich moeten richten.

Ook dient u de werkwijze kenbaar te maken voor burgers door een privacystatement te hanteren en op vindbare plaatsen daarnaar te verwijzen.

De CPA vraagt u om een afschrift van de met Google gemaakte bewerkersafspraken voor het bewerken van de panoramafoto's waarbij personen op proef onherkenbaar gemaakt zijn.

Gebruik foto's
Ook zal moeten worden bepaald wat er de oorspronkelijke en met de bewerkte camerabeelden wordt gedaan en hoe lang deze (mogen) worden bewaard en dat deze goed beveiligd zijn.

Het is de CPA nog niet helder of de beelden ook beschikbaar gesteld worden aan derden, waaronder marktpartijen en wat daarvoor de restricties en de voorwaarden zijn.

Verder verwijs ik u hier kortheidshalve naar de notulen van de vergadering over het betreffende agendapunt.

De CPA wordt graag geïnformeerd over de wijze waarop u aan haar aanbevelingen gevolg geeft.

Ik vertrouw er op u aldus voldoende geïnformeerd te hebben.

5.1, 2, 5.1, 2, e

Hoogachtend,

2, e

De heer mr. dr. U van de Pol
Voorzitter Commissie Persoonsgegevens Amsterdam

5.1, 2, e

Commissie Persoonsgegevens Amsterdam
Uittreksel van het concept-verslag van de openbare vergadering op donderdag 20 april 2017

6. Notitie publicatie panoramabeelden (Dienstverlening & Informatie)
De heer 5.1, 2, e geeft desgevraagd een toelichting. Sinds 2006 werkt de gemeente met panoramabeelden die door een bedrijf werden aangeleverd. Dat leverde veel protesten op uit de stad. Bij nader onderzoek bleek dat het veel goedkoper zou zijn die beelden in eigen beheer te maken. Voorheen kon de gemeente weinig doen met de beelden, plaatsen op het internet was vanwege auteursrechten niet eens mogelijk. De gemeente heeft nu een eigen camera om panoramabeelden te maken. Die foto's worden bijvoorbeeld aangeleverd bij de politie en de brandweer. Ze zijn ook te zien op de Atlas van de gemeente Amsterdam. Op de foto's kunnen ook kentekens en gezichten staan die naar personen herleidbaar zijn. Die worden zoveel mogelijk automatisch onherkenbaar gemaakt, maar daar is men nog niet helemaal tevreden over. Bij steekproefsgewijs onderzoek bleek de gestelde ambitie van 85% onherkenbaarheid niet gehaald te worden. Men zou nu kunnen aanvoeren dat de foto's niet meer op internet geplaatst mogen worden, maar aan de andere kant doet een bedrijf als Google dat wel. De dienst kiest er daarom voor wel te publiceren en daarbij voortdurend aan te sturen op betere maatregelen voor anonimiteit. De burger kan ook zelf melden dat hij herkenbaar op een foto staat en dan wordt er binnen enkele dagen iets aan gedaan. Aan de andere kant gaat het om de openbare ruimte en zijn mensen in auto's en huizen vaak al niet meer herkenbaar.

De CPA vraagt voor welk doel de foto's worden gebruikt en of er ook marktpartijen zijn die ze willen overnemen. Verder is men benieuwd of onherkenbaar gemaakte foto's met de nieuwste technieken weer herkenbaar gemaakt kunnen worden en waar de originele opnames worden opgeslagen.

De heer 5.1, 2, e zegt dat de foto's vooral worden gebruikt ten behoeve van het beheer van de openbare ruimte en bij handhavingstaken van brandweer en politie die op deze manier informatie krijgen over de locaties waar ze naar toe moeten. Via de zichtbare URL zouden externe bedrijven individuele foto's kunnen binnenhalen, maar hele sets is onmogelijk. Er is nu een tijdelijk eenmalig contract met Google voor het uittesten van bepaalde zaken waarin is vastgelegd dat Google beelden niet mag opslaan of manipuleren.
De dienst acht 100% onherkenbaarheid onhaalbaar, maar blijft voortdurend alert op mogelijke verbeteringen. De terugmeldfunctie voor burgers is in dat opzicht erg belangrijk. Volgens zijn informatie zijn foto's niet meer terug te manipuleren naar herkenbaarheid. De originelen worden bewaard in een goed afgeschermde datakluis van de gemeente.

De CPA merkt op dat Google technisch gezien een bewerker is. Dan wil de CPA graag de bewerkersovereenkomst zien die met Google is afgesloten. Ook is de CPA benieuwd naar afspraken die gemaakt zijn rond de software. Verder is men benieuwd wie bepaalt van welke locaties foto's worden genomen en of daarbij criteria rond mogelijke gevoeligheden worden gehanteerd. Verder is men benieuwd naar de groei van de omvang van het bestand en de bewaartermijnen.

De heer 5.1, 2, e zegt dat de bewerkersovereenkomst door OIS en Datapunt geregeld is. Aan het begin van het jaar wordt een planning gemaakt van de gebieden waar de auto's opnamen gaan maken. Het gaat om het on kaart brengen van de totale openbare ruimte voor zover men daar met auto's kan komen. Het is verboden om boven de stad opnamen te maken met drones. Bepaalde gebieden – de Wallen bijvoorbeeld – kunnen overdag niet vanwege de grote drukte. Zo fotografeert men ook niet op dagmarkten als daar de markt aan de gang is. Er zijn nog geen expliciete criteria ontwikkeld en de afwegingen vinden vooral op puur praktische gronden plaats. Er zijn wel instructies voor de chauffeurs over plekken waar men op bepaalde momenten beter niet kan gaan fotograferen. Ook bij het fotograferen van verkeersongelukken is een zekere prudentie vereist. Nu wordt ook nog vaak achteraf beoordeeld of bepaalde opnames wel gebruikt mogen worden. Het gaat dus nog om een leerproces. Per jaar worden er circa 700.000 foto's gemaakt en worden er geen weggegooid. Het bestand groeit dus elk jaar met dat aantal.

De voorzitter constateert dat er verder geen vragen zijn en wenst de dienst succes met deze actie. Hij vraagt over twee maanden een terugkoppeling te geven aan de commissie over de waarborgen, de contracten en de maatstaven voor het selectieproces van locaties. Het is niet aan de CPA om al dan niet toestemming te geven voor publicatie op het internet, maar wel om advies te geven over de ontwikkeling en publicatie van dit soort maatstaven, zodat het publiek weet waar men eventueel kan verwachten gefotografeerd te worden en welke stappen men kan nemen om onherkenbaar te blijven op zulke foto's. Hij vraagt die zaken op papier te zetten en aan de commissie toe te sturen.